

DOOP VAN DE HEER

Zondag na 6 januari

EERSTE LEZING *Jes, 40, 1-5, 9-11*

Verschijnen zal de glorie des Heren en alle vlees zal daarvan getuige zijn.

Uit de Profeet Jesaja

- 1 Troost, troost toch mijn volk, - zegt uw God -,
- 2 Spreek Jeruzalem moed in,
Roep haar toe dat haar straf tijd voorbij is,
Dat haar ongerechtigheid vergeven is,
Dat zij van Gods hand haar zonden dubbel betaald heeft gekregen.
- 3 Een stem roept:
„Baan de Heer een weg in de steppe,
effen voor onze God een heerbaan in de woestijn,
- 4 elk dal moet gevuld,
elke berg en heuvel geslecht worden, alle oneffenheden moeten vlak,
de rotsmassa's een vallei worden.
- 5 En verschijnen zal de glorie des Heren
en alle vlees zal daarvan getuige zijn:
De mond des Heren heeft het gezegd!"
- 9 Beklim de hoogste berg, gij Sion, vreugdebode,
Verhef krachtig uw stem, Jeruzalem, vreugdegezant:
Verkondig het luide, ken geen vrees,
Roep tot de steden van Juda: „Uw God is op komst!
- 10 „Zie, God de Heer komt met kracht,
Zijn arm voert de heerschappij;
Zijn loon komt met Hem mee,
Zijn beloning gaat voor Hem uit.
- 11 „Als een herder zal Hij zijn schapen weiden,
In zijn armen ze samenbrengen,
De lammeren dragen tegen zijn boezem,
De schapen met zachte hand geleiden."

TUSSENZANG *Ps. 104 (103), 1b-2, 3-4, 24-25, 27-28, 29-30*

Verheerlijk, mijn ziel, de Heer,
wat zijt Gij groot, Heer, mijn God.

Met glorie en luister zijt Gij gekleed,
uw mantel is zuiver licht.

De hemel hebt Gij als een tentdoek gespannen
en boven de wateren liggen uw zalen.

De wolken hebt Gij als wagen genomen,
Gij rijdt op de rug van de wind.

De storm hebt Gij tot uw bode gemaakt,
de bliksemflits uw dienaars.

Hoe veel is het wat Gij gedaan hebt, Heer,
en alles in wijsheid gemaakt,
de aarde is vol van uw schepsels.

Maar ook in de zee, zo diep en zo wijd,
is het een gewemel van dieren,
ontelbaar, grote en kleine.

En al deze dieren verwachten van U
dat Gij ze voedt op hun tijd.

Wat Gij voor hen uitstrooit verzamelen zij,
ze worden verzadigd als Gij uw hand opent.

Verbergt Gij uw aanschijn, dan worden zij angstig,
neemt Gij hun geest weg, dan komen zij om,
en keren terug tot de aarde.

Maar zendt Gij uw geest, dan komt er weer leven,
dan maakt Gij uw schepping weer nieuw.

TWEEDE LEZING *Tit., 2, 11-14; 3, 4-7*

Hij heeft ons gered door het bad van de wedergeboorte en vernieuwing door de heilige Geest.

Uit de brief van de heilige apostel Paulus aan Titus

Dierbare,

- 11 De genade van God,
bron van heil voor alle mensen,
is op aarde verschenen.
  - 12 Zij leert ons goddeloosheid en wereldse begeerten te verwerpen
en bezonnen, rechtvaardig en vroom te leven in deze tijd,
  - 13 terwijl wij uitzien naar de zalige vervulling van onze hoop,
de openbaring van de heerlijkheid
van onze grote God en Heiland Christus Jezus.
  - 14 Hij heeft zichzelf voor ons gegeven
om ons van alle ongerechtigheid te verlossen
en ons te maken tot zijn eigen volk,
gereinigd van zonde,
vol ijver voor alle goeds.
-
- 4 De goedheid en mensenliefde van God onze Heiland
is op aarde verschenen,
  - 5 en Hij heeft ons gered,
niet omdat wij iets goeds gedaan zouden hebben
maar alleen omdat Hij barmhartig is.
Hij heeft ons gered
door het bad van wedergeboorte
en vernieuwing door de heilige Geest.
  - 6 Want Hij heeft de Geest overvloedig over ons uitgestort
door Christus onze Heiland.
  - 7 Zo zijn wij door zijn genade gerechtvaardigd.
en erfgenamen geworden van het eeuwig leven
waar onze hoop op gericht is.

ALLELUIA *Lc., 3, 16*

Alleluia.

Johannes zei: er komt iemand die sterker is dan ik;
Hij zal u dopen met de heilige Geest en met vuur.

Alleluia.

EVANGELIE *Lc., 3, 15-16. 21-22*

Terwijl Jezus na zijn doop in gebed was, ging de hemel open.

Uit het heilig evangelie van onze Heer Jezus Christus
volgens Lucas

- 15 In die tijd toen het volk vol verwachting was
en iedereen zich aangaande Johannes de vraag stelde
of hij niet de Messias zou zijn,
- 16 gaf Johannes aan allen het antwoord:
„Ik doop u met water,
maar er komt iemand die sterker is dan ik;
ik ben niet waardig de riem van zijn sandalen los te maken.
„Hij zal u dopen met de heilige Geest en met vuur.”
- 21 Terwijl al het volk zich liet dopen,
en Jezus na zijn doop in gebed was,
geschiede het dat de hemel openging,
- 22 en dat de heilige Geest, in lichamelijke gedaante als een duif,
over Hem neerdaalde,
en dat een stem uit de hemel sprak:
„Gij zijt mijn Zoon, de welbeminde,
in U heb Ik mijn behagen gesteld.”

“Hij zal u dopen met de Heilige Geest en met vuur.” (Lucas 3,16)

Inleiding

In het Oosters-orthodoxe christendom is dit feest nog groter dan het Kerstfeest. Drie keer gooit men een zegeningskruis in het water, dat daardoor voor één dag in wijwater verandert. Wie het kruis opduikt, is de held van de dag. Ook de evangelisten zien Jezus' doop als een centraal punt. Over Jezus' geboorte vertellen twee evangelisten; over zijn doop vertellen ze alle vier.

Eerste lezing: Jesaja 40,1-5 en 9-11

Dit gedeelte zou ook passen in de adventstijd. Advent betekent komst, en daar gaat dit gedeelte over: de komst van God. Er moet een weg voor Hem gebaad worden. (vs. 3) ‘Verschijnen zal de glorie van de Heer’. (vs. 5) ‘Uw God is op komst!’ (vs. 9) ‘Zie, God de Heer komt met kracht.’ (vs. 10) Dat roept de vraag op: waar was God dan eerst? Wij zijn misschien gewend aan Gods ‘alomtegenwoordigheid’. God is er altijd en overal. Dat is waar, maar toch kan Hij zijn persoon, zijn warmte van mensen afwenden. Namelijk als ze compleet ongevoelig zijn geworden voor zijn liefde. Als ze nergens meer op reageren. Dan is een tijd van gemis nodig. Dat was de ballingschap. Daarna richtte de Heer zich weer persoonlijk tot zijn volk. Iets van die sfeer hing ook rond Johannes de Doper. De mensen voelden: God bemoeit zich weer met ons, Hij zoekt ons op! (Lucas 1,68)

Gebed: Heer, kom uw kerk ook opzoeken in deze tijd.

Vraag: ‘Ontberent leert waarden’, geldt dat ook voor de godsdienst?

Tweede lezing: Titus 2,11-14 en 3,4-7

De eerste verzen (2,11-14) horen we de Kerstnacht ook. De andere verzen zijn speciaal gekozen met het oog op de Doop van de Heer. St. Paulus spreekt namelijk over ‘het bad van wedergeboorte en vernieuwing door de heilige Geest’. (vs. 5) Het doopsel is net als de andere sacramenten een ‘werkzaam teken’: een teken waardoor God iets met ons doet. Hij maakt een compleet nieuw begin: wedergeboorte. Je was al geboren als gevallen menskind, behept met erfzonde. Het doopsel ‘doet delen in het goddelijk leven van de Drie-eenheid door de heiligmakende genade’. (Compendium 263) Een bovennatuurlijke vorm van leven. Helaas leggen veel mensen dit prille leven te vondeling. Ze zijn zich nauwelijks bewust van wat God ze in het doopsel gegeven heeft.

Gebed: Heer, help ons om onze doopgenade te ontplooiën.

Vraag: Valt de ‘vernieuwing door de heilige Geest’ ook waar te nemen?

Evangelie: Lucas 3,15-16 en 21-22

Wie mag het doopsel bedienen? Je verwacht misschien dat dit uitsluitend aan geestelijken is voorbehouden. Inderdaad zijn zij de eerst aangewezenen om te dopen. Maar in bijzondere gevallen kan iedereen dopen. Zelfs een ongedoopte kan iemand dopen. Er zijn drie voorwaarden: (1) die persoon heeft de intentie om te dopen, (2) hij/zij doopt in de Naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest en (3) gebruikt daarbij water. (CKK § 1256) Maar de Kerk zegt het St. Augustinus na: *Christus ipse baptizet* – Christus zelf is het, die doopt. ‘Met de heilige Geest en met vuur’. (vs. 16) Christus liet ons binnen in het Goddelijk leven. Hij heeft een heilig vuur in onze harten aangestoken. Daarom roept St. Paulus ons op: ‘Blust de Geest niet uit!’ (1 Tessalonicenzen 5,19)

Gebed: Heer, laat niet varen het werk van uw handen. (Psalm 138,8)

Vraag: Door wie bent u gedoopt?